

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 1^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 3^{ης} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

ΜΕΛΗ: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Γεωργία Μαραγκού, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Δημήτριος Πέππας, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Βασιλική Σοφιανού, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Κωνσταντίνος Κρέπης, Νεκταρία Δουλιανάκη, Βασιλική Πέππα, Σύμβουλοι. Οι Αντιπρόεδροι Σωτηρία Ντούνη, Άννα Λιγωμένου και Αγγελική Μαυρουδή και οι Σύμβουλοι Ελένη Λυκεσά, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου και Αργυρώ Μαυρομάτη απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Γρηγόριος Βαλληνδράς αποχώρησε από τη διάσκεψη σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 338 του ν. 4700/2020.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με τίτλο "Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά-COVID εποχή"

Άρθρο

Απασχόληση συνταξιούχων - Τροποποίηση της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016

Το τελευταίο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) τροποποιείται και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα. Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής. Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1η.3.2022. Οι συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α. - πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 01.01.2017 και μέχρι το πέρας του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, ήτοι την 31.08.2022, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από 01.09.2022».

Αθήνα, 20-1-2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Το προαναφερόμενο νομοσχέδιο ψηφίστηκε στις 28.1.2021 (βλ. ν. 4770/2021, φ. 15 Α΄), χωρίς να περιληφθεί σε αυτό η υποβαλλόμενη προς επεξεργασία διάταξη.

Με το 13235 ΕΞ 2021/3.2.2021 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών γνωστοποιήθηκε στο Δικαστήριο ότι η ως άνω διάταξη θα ενταχθεί στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας με τίτλο «Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντώνιος Νικητάκης διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1 περ. γ' του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52), την τροπολογία «Εξαίρεση Ναυτοδιδασκάλων – Συμπλήρωση του ν. 4387/2016 (Α 85)», που μας απεστάλη με το με ΑΠ 9005 ΕΞ 2021/26.1.2021 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου να προκληθεί η γνωμοδότησή της, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος, και εκθέτουμε τα ακόλουθα:

Α. Γενικές παρατηρήσεις

1. Από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος προκύπτει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί επί νομοσχεδίων που υποβάλλονται μόνο από τον Υπουργό Οικονομικών, αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της και αφορούν, κατά την έννοια αυτής, υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου καθώς και υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, ή εφόσον δεν συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων, τα οποία είτε παραπέμπουν στις διατάξεις περί δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές καθώς και επί προσθηκών-τροπολογιών νομοσχεδίων που αναφέρονται σε απονομή σύνταξης (βλ. Ολ.ΕΣ Πρακτικά της 3^{ης} Ειδ. Συν. της 8.7.2002, Ολ.ΕΣ Πρακτικά της 5^{ης} Ειδ. Συν. της 17.12.2012). Περαιτέρω, στο άρθρο 1 παρ.1 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α 52) ορίζεται ότι: «Το Ελεγκτικό Συνέδριο: α) ... κζ) Γνωμοδοτεί, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ.2 του Συντάγματος, σε νομοσχέδια που αναφέρονται στην τροποποίηση των συνταξιοδοτικών νόμων ή στην απονομή σύνταξης ή στην αναγνώριση

υπηρεσίας που παρέχει δικαίωμα σε σύνταξη, εφόσον η σύνταξη βαρύνει το δημόσιο ταμείο ή τον προϋπολογισμό Ν.Π.Δ.Δ. ...».

2. Με την επίμαχη τροπολογία επέρχεται τροποποίηση στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α'85/12.5.2020), το οποίο προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 81 του ν. 4676/2020 (Α'67/19.3.2020) και αφορά στην απασχόληση στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση ως ναυτοδιδασκάλων των συνταξιούχων του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ) και ήδη e - ΕΦΚΑ. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η επιμήκυνση κατά δύο (2) έτη της – θεσπισθείσας με το άρθρο 81 του ν. 4676/2020 (Α'67/19.3.2020) – εξαίρεσης από τον γενικό κανόνα περιορισμού των καταβαλλόμενων συντάξεων (βλ. άρθρο 20 παρ. 1 α εδ. α' ν.4387/2016, ως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 27 του ν.4670/2020, Α'43/28.2.2020, και τη συμπλήρωσή του με το άρθρο 78 του ν. 4690/2020, Α'104/30.5.2020), για εκείνους τους συνταξιούχους του πρώην ΝΑΤ, οι οποίοι παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από 1.1.2017 και μέχρι το πέρας του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, ήτοι μέχρι 31.8.2022.

3. Από το προεκτεθέν περιεχόμενο προκύπτει ότι η τροπολογία αυτή δεν περιέχει ρυθμίσεις αφορώσες ή θίγουσες το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, αλλά αντιθέτως συνταξιούχων του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, χωρίς να έχει ως προς τούτο καμία απολύτως συνέπεια το γεγονός ότι ο ως άνω Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης εντάχθηκε δια των ν. 4387/2016 και 4670/2020 στον Ηλεκτρονικό Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e- ΕΦΚΑ), στον οποίο εντάχθηκε, ως αυτοτελής κλάδος, το ειδικό συνταξιοδοτικό σύστημα των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών. Συνεπώς, έχουμε τη γνώμη ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις εισαγωγής ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της εν λόγω τροπολογίας, ώστε να εκφέρει την προβλεπόμενη από τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ.2 του Συντάγματος και 1 παρ.1 περ. κζ' του ν. 4129/2013 γνωμοδότησή της.

4. Σε κάθε πάντως περίπτωση, αν ήθελε γίνει δεκτό ότι η επίμαχη τροπολογία παραδεκτώς εισάγεται προς γνωμοδότηση, επισημαίνουμε ότι οι εξεταζόμενες ρυθμίσεις, για να είναι συμβατές με το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος, πρέπει, εφόσον αυτές δεν περιλαμβάνονται σε αυτοτελές νομοθέτημα, να ενταχθούν σε διακριτό κεφάλαιο του προς ψήφιση νομοσχεδίου, επιπλέον δε στον τίτλο του νομοθετήματος πρέπει να γίνει αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει.

B. Ειδικές Παρατηρήσεις

1. Με το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), με τίτλο «Απασχόληση

συνταξιούχων», όπως αυτό ίσχυσε αρχικά, θεσπίστηκε περικοπή κατά ποσοστό 60% των ακαθάριστων συντάξεων, κύριων και επικουρικών, που θα καταβάλλονταν στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου και των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, οι οποίοι θα αναλάμβαναν εργασία ή θα αποκτούσαν ιδιότητα ή δραστηριότητα, υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. και για όσο χρόνο απασχολούνταν ή διατηρούσαν την δραστηριότητα ή απασχόληση αυτή (παρ. 1). Περαιτέρω, για εκείνους εκ των ανωτέρω συνταξιούχων, οι οποίοι θα αναλάμβαναν εργασία ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, προβλέφθηκε αναστολή καταβολής της σύνταξης ή των συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών, για όλο τον χρόνο διάρκειας της παράλληλης απασχόλησής τους (παρ. 2). Επί των διατάξεων αυτών το Δικαστήριο γνωμοδότησε με τα πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας αυτού της 20^{ης} Απριλίου 2016.

2. Με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 (Α' 43) αντικαταστάθηκε το ως άνω άρθρο και προβλέφθηκε ότι η ως άνω περικοπή, καθ' όσον αφορά τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., που είχαν αναλάβει μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 ή αναλάμβαναν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου 4670/2020 (28.2.2020) παράλληλη απασχόληση, ανέρχεται πλέον σε ποσοστό 30% των ακαθάριστων (κύριων και επικουρικών) συντάξεων, αναφορικά δε με τους απασχολούμενους σε φορείς της γενικής Κυβέρνησης συνταξιούχους, προβλέφθηκε η πλήρης αναστολή της καταβολής των συντάξεων αυτών, σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του 61^{ου} ή 62^{ου} έτους της ηλικίας κατά τα προβλεπόμενα στη διάταξη χρονικά σημεία (παρ. 1 α εδάφια πρώτο και δεύτερο). Περαιτέρω, με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 α του ίδιου τροποποιηθέντος άρθρου προβλέφθηκε ότι όσοι συνταξιούχοι είχαν αναλάβει εργασία ή απασχόληση υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο αυτό, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, τούτοι υπάγονται στο θεσπιζόμενο με το άρθρο αυτό νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων από της 1.3.2021 και εφεξής (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας Ε.Σ. της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2020). Εξάλλου, με το άρθρο 78 του ν. 4690/2020 (Α' 104/30.5.2020), τροποποιήθηκε το ανωτέρω (γ') εδάφιο και η ημερομηνία υπαγωγής των ως άνω προσώπων μετατέθηκε για την 1^η.3.2022 (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας Ε.Σ. της 2^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 30^{ης} Μαΐου 2020).

3. Περαιτέρω, με το άρθρο 81 του ν. 4676/2020 (Α' 67/19.3.2020) προσετέθη τελευταίο (τέταρτο) εδάφιο στο άρθρο 20 παρ. 1^α του ν.4387/2016 και θεσπίστηκε το πρώτον η εξαίρεση από το γενικό καθεστώς μείωσης ή αναστολής των συντάξεων λόγω παράλληλης απασχόλησης για τους συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α. - πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 01.01.2017 και μέχρι το πέρας της τρέχουσας, κατά τον χρόνο αυτό,

ακαδημαϊκής περιόδου (2019 – 2020), ήτοι μέχρι τις 31.08.2020, προβλέφθηκε δε ότι τούτοι θα υπαχθούν στο γενικό κανόνα από 01.09.2020. Σύμφωνα δε με την οικεία αιτιολογική έκθεση, τούτο κατέστη αναγκαίο διότι η συγκεκριμένη κατηγορία των συνταξιούχων ωρομισθίων παρέχει εκπαιδευτικό έργο σε περιστασιακή και όχι μόνιμη βάση και η αναστολή ή περικοπή της σύνταξης αποτελεί αντικίνητρο για να συνεχίσουν την εν λόγω απασχόληση. Η ρύθμιση αυτή δεν έτυχε ορθώς γνωμοδοτικής επεξεργασίας από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου, αφού δεν αφορά στο συνταξιοδοτικό καθεστώς υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου.

4. Με την επίμαχη τροπολογία τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1.α. του άρθρου 20 του ν.4387/2016, που εισήχθη με το άρθρο 81 του ν. 4676/2020, και επεκτείνεται κατά δύο έτη (μέχρι 31.8.2022) το θεσπισθέν με το νόμο αυτό μεταβατικό διάστημα εξαίρεσης των απασχολούμενων στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση συνταξιούχων του πρώην Ν.Α.Τ. από το γενικό καθεστώς μείωσης ή αναστολής των καταβαλλόμενων συντάξεων. Ορίζεται συγκεκριμένα ότι οι συνταξιούχοι του e- ΕΦΚΑ – πρώην Ν.Α.Τ. που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 1.1.2017 και μέχρι το πέρας του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, ήτοι την 31.8.2022, υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 20 του ν.4387/2016 από την 1^η.9.2022, αντί της αρχικώς ορισθείσας ημερομηνίας 1^{ης}.9.2020.

5. Σύμφωνα δε με την οικεία αιτιολογική έκθεση, η εν λόγω ρύθμιση αίρει μέχρι το 2022 το ισχυρό αντικίνητρο προσέλκυσης κατάλληλων και έμπειρων, εν τοις πράγμασι, εκπαιδευτών να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση, δεδομένου ότι το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό ναυτικών μαθημάτων ειδικότητας Πλοιάρχων και Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού στις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού (ΔΣΕΝ) καλύπτεται κυρίως από εξειδικευμένους συνταξιούχους Πλοιάρχους και Μηχανικούς του Ε.Ν., που παρέχουν το εκπαιδευτικό τους έργο ως ωρομίσθιοι και όχι σε μόνιμη βάση. Η θέσπιση της εν λόγω ρύθμισης κρίνεται αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία των ΔΣΕΝ, καθώς αφενός ο αριθμός των μόνιμων καθηγητών κάθε ειδικότητας και βαθμίδας έχει περιοριστεί δραματικά τα τελευταία χρόνια της δημοσιονομικής και κοινωνικής κρίσης αφετέρου το 77% των ετήσιων αναγκών των ΔΣΕΝ σε καθηγητές καλύπτεται από έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό που προσλαμβάνεται κατ' έτος, με μεγάλες καθυστερήσεις, λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών επιλογής που απαιτούνται. Επιπλέον, η συγκεκριμένη κατηγορία συνταξιούχων καθηγητών ναυτικών μαθημάτων παρέχει εκπαιδευτικό έργο με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και ωριαία αντιμισθία σε εξειδικευμένα ναυτικά μαθήματα και η περικοπή της σύνταξης βάσει του ν. 4387/2016 αποτελεί ισχυρότατο αντικίνητρο για τη συνέχιση της συγκεκριμένης απασχόλησης με αποτέλεσμα οι ΔΣΕΝ να μην μπορούν να εκτελέσουν αρτίως το εκπαιδευτικό τους έργο, καθόσον οι πεπειραμένοι και αναγκαίοι συνταξιούχοι καθηγητές ναυτικών

μαθημάτων δεν εκδηλώνουν ενδιαφέρον για πρόσληψη ως έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό στις ΔΣΕΝ.

6. Ενόψει του ότι η θεσπιζόμενη ως άνω ρύθμιση αφορά στη χρονική έκταση ισχύος μίας ουσιαστικής ρύθμισης θεσπισθείσας με το ν. 4676/2020 χωρίς τούτη να τύχει επεξεργασίας από την Ολομέλεια, έχουμε τη γνώμη ότι η διάταξη αυτή πρέπει να εξετασθεί συνολικά εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και όχι απομονωμένη από το γενικό κανόνα τη διάρκεια του οποίου ρυθμίζει. Υπό το πρίσμα αυτό, επισημαίνουμε τα εξής :

A. Η ρύθμιση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 α του άρθρου 20, από πλευράς περιεχομένου, τόσο υπό την αρχική της μορφή, δηλαδή όπως αυτή εισήχθη με το άρθρο 81 του ν.4676/2020, όσο και υπό τη μορφή της θεσπιζόμενης ρύθμισης, είναι γενική, αόριστη και ασαφής, καθόσον δεν προσδιορίζεται επαρκώς το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της και δεν οριοθετείται με αυτόν τον τρόπο το εύρος της διάταξης. Ειδικότερα, από το γράμμα της διάταξης προκύπτει ότι καταλαμβάνει ανεξαιρέτως το σύνολο των συνταξιούχων του ΝΑΤ, που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση και όχι, όπως αναφέρεται στην οικεία αιτιολογική έκθεση, μόνο τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς που καλύπτουν έκτακτες ανάγκες. λόγω του μη επαρκούς προσδιορισμού των κατηγοριών των συνταξιούχων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπό επεξεργασία ρύθμισης, δεν μπορούν να εκτιμηθούν οι οικονομικές επιπτώσεις της παράτασης της εξαίρεσης στον προϋπολογισμό του Ε.Φ.Κ.Α. Τούτο άλλωστε αποτυπώνεται και στην οικεία εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 στην οποία αναφέρεται ότι από την ρύθμιση αυτή προκαλείται επιπλέον επιβάρυνση στους προϋπολογισμούς του e – Ε.Φ.Κ.Α., το ύψος της οποίας δεν δύναται να εκτιμηθεί, καθώς δεν είναι εκ των προτέρων γνωστός ο αριθμός των ατόμων που θα κάνουν χρήση της ευνοϊκότερης σχετικής διάταξης και το ύψος των μελλοντικά καταβαλλομένων συντάξεων σε αυτή την κατηγορία συνταξιούχων και είναι εκτός των προβλέψεων του τρέχοντος ΜΠΔΣ. Συνακόλουθα, για λόγους ασφάλειας δικαίου και προκειμένου να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής της διάταξης σε όλους συλλήβδην τους ναυτοδιδασκάλους συνταξιούχους του πρώην Ν.Α.Τ. και όχι σε αυτούς που ήθελε πράγματι ο νομοθέτης, πρέπει να οριοθετηθεί το πεδίο εφαρμογής της επίμαχης ρύθμισης ρητώς και να αναγραφεί στο προς ψήφιση άρθρο ότι τούτο αφορά αποκλειστικά στους ωρομίσθιους, ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εκπαιδευτές των Σχολών της Δημόσιας Ναυτικής Εκπαίδευσης, που είναι παράλληλα συνταξιούχου του e - Ε.Φ.Κ.Α. – πρώην Ν.Α.Τ..

B. Ως προς την παράταση του μεταβατικού αυτού διαστήματος για δύο επιπλέον ακαδημαϊκά έτη (2020 έως 2022), επισημαίνουμε ότι τούτη δίδεται μεσούντος του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 και μολονότι από 1.9.2020 το

μεταβατικό αυτό διάστημα έχει λήξει. Υπό την έννοια αυτή, η επίμαχη ρύθμιση, μολονότι δεν το ορίζει ρητά, έχει αναδρομική ισχύ και καλύπτει έτσι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα πρόσωπα αυτά, μετά την υπαγωγή τους στον κανόνα, υπέστησαν, κατά περίπτωση, περικοπή ή αναστολή της σύνταξής τους λόγω παράλληλης απασχόλησης στις Σχολές Εμπορικού Ναυτικού. Η διατύπωση της διάταξης καθιστά ενδεχομένως δυνατή την έγερση αξιώσεων για την καταβολή του περικομμένου τμήματος της σύνταξης για αυτούς τους συνταξιούχους που παρείχαν εκπαιδευτικό έργο για το διάστημα από 1.9.2020 έως και την ψήφιση της υπό επεξεργασία τροπολογίας, χωρίς να έχει αξιολογηθεί το ύψος των διεκδικήσεων ούτε η οικονομική επίπτωση που επιφέρει στον προϋπολογισμό του e – Ε.Φ.Κ.Α.».

Ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντώνιος Νικητάκης επισήμανε ότι η γνώμη της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας παραμένει η ίδια και μετά την ένταξη της εν λόγω Τροπολογίας, η οποία δεν μεταβάλλεται και ενσωματώνεται πλέον στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας με τίτλο «Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η ορισθείσα από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εισηγήτρια επί της εξεταζόμενης τροπολογίας Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου Δέσποινα Τζούμα παρουσίασε την εισήγησή της. Επακολούθησε μακρά συζήτηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομελείας έχει ως ακολούθως:

1. Με την εξεταζόμενη ρύθμιση τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (φ. 85 Α΄), το οποίο προστέθηκε στην εν λόγω διάταξη με το άρθρο 81 του ν. 4676/2020 (φ. 67 Α΄) και όριζε τα εξής: «Οι συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. -

πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 01.01.2017 και μέχρι το πέρας της τρέχουσας ακαδημαϊκής περιόδου, ήτοι στις 31.08.2020, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από 01.09.2020». Ειδικότερα, με την υπό επεξεργασία τροπολογία σκοπεύεται η επιμήκυνση κατά δύο (2) έτη του χρόνου ένταξης της συγκεκριμένης κατηγορίας συνταξιούχων στο νομοθετικό πλαίσιο για την απασχόληση των συνταξιούχων του e - ΕΦΚΑ.

2. Η υπό επεξεργασία τροπολογία αφορά αποκλειστικά τους συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου ρυθμίζοντας ένα όλως εντοπισμένο ζήτημα, την παροχή από τους ανωτέρω εκπαιδευτικού έργου στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση. Επομένως, ως εκ του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της και του αντικειμένου της, η εν λόγω τροποποιητική διάταξη δεν άπτεται θεμάτων που επιβάλλουν την άσκηση της κατά το άρθρο 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Δικαστηρίου (βλ. και άρθρο 1 παρ. 1 περ. κζ' του ν. 4129/2013 και άρθρο 1B παρ. 1 και 2 του ν. 4387/2016, πρβλ. πρακτικά Ολομέλειας ΕλΣ της 1^{ης} Ειδ. Συνεδρ. της 8^{ης} Μαρτίου 2017, σελ. 14 και 15, της 5^{ης} Ειδ. Συνεδρ. της 1^{ης} Νοεμβρίου 2017, σελ. 9 κ.λπ.).

3. Κατ' ακολουθίαν, για το παραδεκτό της κατάθεσης της υπό επεξεργασία τροπολογίας στη Βουλή δεν απαιτείται γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου επ' αυτής κατά το άρθρο 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος.

4. Η Αντιπρόεδρος Μαρία Βλαχάκη και ο Σύμβουλος Γεώργιος Βοΐλης διατύπωσαν την ακόλουθη ειδικότερη γνώμη: Από το περιεχόμενο της τροπολογίας προκύπτει ότι αυτή δεν περιέχει ρυθμίσεις αφορώσες ή θίγουσες το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, ή των ΟΤΑ και άλλων νπδδ που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαιτέρων νομοθετημάτων, αλλά αντιθέτως αφορά συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, που είναι ασφαλιστικός οργανισμός, δηλαδή φορέας κοινωνικής ασφάλισης και όχι συνταξιοδοτικός. Συνεπώς, δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις εισαγωγής της εν λόγω τροπολογίας ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε να εκφέρει την γνωμοδότηση που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2 του Συντάγματος και 1 παρ. 1 περ. κζ' του ν. 4129/2013 για τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια και τροπολογίες.

5. Κατά την επίσης ειδικότερη γνώμη του Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, η εν λόγω γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνέχεται άμεσα με την κατά το άρθρο 98 παρ. 1 περίπτωση στ' του Συντάγματος δικαιοδοτική του αρμοδιότητα και συνεπώς δεν θα μπορούσε σύμφωνα και με αυτή τη συνταγματική διάταξη να γνωμοδοτεί για κοινωνικά ασφαλιστικές διατάξεις όπως η υπό κρίση που αφορά συνταξιούχους του πρώην ΝΑΤ για τις οποίες όταν από αυτές προκύψουν διαφορές κατά την εφαρμογή τους αποφαινεται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και το Συμβούλιο της Επικρατείας σε τελικό βαθμό και όχι το Ελεγκτικό Συνέδριο που με βάση την ως άνω συνταγματική διάταξη αποφαινεται δικαιοδοτικά για τις διαφορές που ανακύπτουν από συνταξιοδοτικές διατάξεις για δημόσιους υπαλλήλους ή για άλλους υπαλλήλους που εξομοιώνονται συνταξιοδοτικά με αυτούς.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση του υπηρεσιακού τεχνολογικού μέσου e-presence (βλ. πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν.Συν./29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

**Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας**

Ελένη Αυγουστόγλου